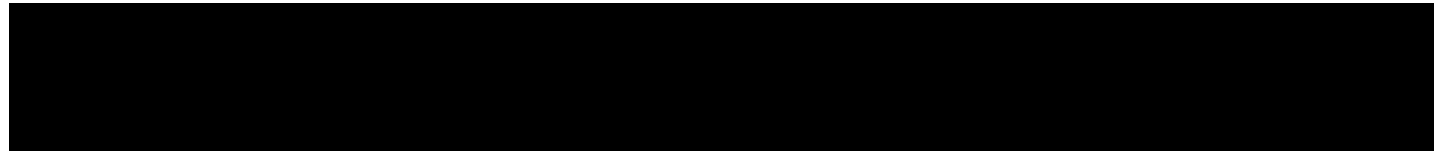

ЛИЧНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

ЛИЧНОСТ И ГРУПА

Основне претпоставке организације

- Заједнички циљ
- Подела задатака
- Координација активности
- Контрола активности
- Хијерархија ауторитета

Деф: Организација је...

рационална координација
активности одређеног
броја људи ради
постизања неке заједничке
намере или циља,
кроз поделу посла и
функција
и преко хијерархије
ауторитета и
одговорности”

(Шејн, 1970).

“интересни систем
узајамно повезаних
психолошких група,
образован ради
постизања
одређеног циља”

(Креч, Крачвилд, Балаки, 1978.)

ИНТЕРАКЦИЈА ЛИЧНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Људска природа

Ефикасност

Психичко здравље

Приступ
са становишта
личности

Приступ
са становишта
организације

Два приступа

Приступ са становишта личности

- Организација и личност имају различите интересе
- Због тога је неминован сукоб
- И неопходна промена односа

Приступ са становишта организације

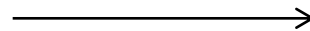
- Човек тежи задовољењу егзистенцијалних потреба
- Материјална сигурност појединца зависи од успешности пословања организације

↓ ↓
организација и људска природа су у складу

Арџирис

утицај формалне организације на запослене

- Рационалност
- Диференцијација радних задатака
- Хијерархија у руковођењу
- Јединственост управљања

Захтеви формалне организације:

- ✗ Контрола понашања
- ✗ Зависност, пасивност и подређеност
- ✗ Краткорочна перспектива
- ✗ Употреба површних и изолованих способности
- ✗ Рад под околностима које доводе до психолошког неуспеха

Отпор захтевима формалне организације

бива већи уколико:

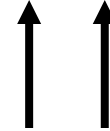
- ✓ су запослени зрелије личности
- ✓ Формална организација чвршћа
- ✓ Запослени ниже на хијерархијској лествици
- ✓ Пosaо аутоматизованији

Несагласност развојних тенденција зреле личности и захтева формалне организације

Последице и предложене мере

- Организациона неефикасност
- Фрустрације
- Конфликти
- Стресне реакције
- Неуспеси
- Краткорочна перспектива

Смањење зависности,
подређености и субмисивности
запослених

Проширивање и богаћење
посла
Демократизација система
руковођења

Штраус

- “рад је средство за куповину задовољства” -

- Човек је пасиван и зависан
- Жели чврсто дефинисано руковођење
- Слобода и неизвесност су оно што појединца плаши
- Полазећи од продуктивности залаже се за постојеће стање

**Не сукоб појединца и организације, већ
појединца у друштва у целини**

Ако неслагање и постоји онда су то
сукоби појединца и друштва као
последица пресија у раном детињству

Врсте организација

ЕЦИОНИ

- Организације засноване на присили
- Организације формиране на користи које пружају члановима
- Нормативне организације

КАЦ И КАН

- према доминантној функцији у друштву -

- Производња добара
- Функционисање друштва
- Прилагођавање променама у друштву
- Управљање друштвом

Основне одлике организације

- Сложеност структуре
- Подела рада
- Координација функција и активности
- Формализовање односа и активности

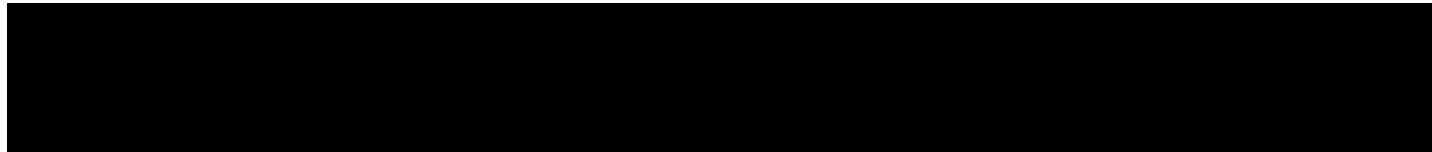
Психолошка страна организације

Три врсте проблема у оквиру психолошког изучавања организације:

- Проучавање понашања појединаца чланова организације
- Проучавање процеса у малим групама чије интегрисане активности чине организацију
- Проучавање организације као целине а пре свега њених структура и функционисања

ЛИЧНОСТ И ГРУПА

Битне одлике

Међусобна непосредна интеракција
појединаца

Психолошки свесни једни других

Опажају себе као део групе

Црте личности

које утичу на групну климу

- Интерперсонална оријентација (кооперативност)
- Социјална сензитивност (социјална емпатија)
- Доминантност/зависност
- Емоционална стабилност
- Способности

Развој малих група

- интерперсонална атракција -

- Близина и учесталост контаката
- Сличност ставова
- Сличност личности
- Физичка привлачност
- Привлачност активности групе
- Привлачност циљева групе
- Привлачност самог чланства у групи
- Инструментално чланство

Врсте група

- Примарне/секундарне
- Референтне групе
- Формалне/неформалне
- Властите/туђе
- Радне групе

Примарна група – основна обележја

- постојање интензивних интерперсоналних односа између чланова
- јаке емотивне везаности међу њима
- јака осећања везаности за групу
- жива интеракција свих са свима
- интензиван утицај групе на понашање чланова
- чести контакти лицем у лице